

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 2002

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 2002. För att trygga Folkpensionsanstaltens finansiering föreslås att till Folkpensionsanstalten 2002 redovisas 700 milj. euro av intäkterna av mervärdesskatten.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2002 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2002. Den skall tillämpas på mervärdesskatt som redovisas till Folkpensionsanstalten för 2002.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I finansieringen av folkpensionsförsäkringen och sjukförsäkringen deltar de försäkrade, arbetsgivarna och staten. Vid sidan om de lagstadgade andelarna deltar staten i finansieringen till den del de övriga intäkterna inte täcker kostnaderna. Åren 1997—2000 blev staten tvungen att betala detta s.k. garantibelopp. Behovet av garantibelopp samt dess storlek har påverkats av att Folkpensionsanstalten med stöd av lagarna om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 1108/1994, 1244/1995, 845/1996, 1028/1997, 782/1998, 983/1999 och 921/2000 gottskrevs av mervärdesskatteintäkterna årligen 2 400 milj. mk åren 1995—2001. En del av intäkterna av mervärdesskatten redovisades till Folkpensionsanstalten också åren 1993 och 1994.

Till Folkpensionsanstaltens finansiering hänför sig även regeringens proposition med förslag till lagstiftning om försäkrades och arbetsgivares socialskyddsavgifter och Folkpensionsanstaltens finansiering. Enligt propositionen föreslås att folkpensionsavgiften hos arbetsgivare inom den privata företagssektorn och statliga affärsverk skall vara 1,35 procent från och med den 1 mars 2002, 3,55 procent eller 4,45 procent av lönerna beroende på beloppet av avskrivningar och förhållandet till utbetalda löner. Sänkningen är i motsvarande grad 0,65

procentenheter, 0,45 procentenheter och 0,45 procentenheter. Folkpensionsavgiften för kommunerna och församlingarna som arbetsgivare sänks från 3,15 procent till 2,40 procent av lönerna. Den extra sjukförsäkringspremie som uppbärs på pensioner sänks med 0,80 procentenheter och är 0,40 procent. I övriga delar förblir avgifterna på innevarande års nivå. Sänkningen av avgifterna minskar Folkpensionsanstaltens intäkter med uppskattningsvis 390 milj. euro på årsnivå och ökar i sista hand behovet av statens garantibelopp.

I samband med statsbudgeten för 1999 ändrades bestämmelserna gällande Folkpensionsanstaltens likviditet. Säkerställandet av likviditet på kort sikt skjordes mer flexibelt än tidigare genom att bl.a. överföring av medel mellan fonder tillåts ända till utgången av 2001 och fastställandet av fondernas minimibelopp justeras. Enligt propositionen ovan förlängs möjligheten att överföra medel till utgången av 2003.

Då Folkpensionsanstaltens inkomster 2002 inte räcker till för att täcka utgifterna måste fondernas finansieringsbehov sålunda täckas på annat sätt.

För tryggandet av Folkpensionsanstaltens finansiering föreslås att 700 milj. euro av intäkterna av mervärdesskatten för 2002 redovisas till Folkpensionsanstalten, vilket är ungefär 300 milj. euro mera än under åren 1995—2001. I övrigt täcks underskottet ge-

nom det garantibelopp som staten betalar. Uppskattningsvis behövs år 2002 ett garantibelopp på sammanlagt ca 623 milj. euro. Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att det stiftas en lag om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 2002.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Det belopp på 700 milj. euro som 2002 skall redovisas till Folkpensionsanstalten av intäkterna av mervärdesskatten minskar i motsvarande grad det garantibelopp som staten betalar och statens intäkter av mervärdesskatten.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 §. Enligt 1 § 1 mom. mervärdesskattelagen (1501/1993) skall mervärdesskatt betalas till staten. För att trygga Folkpensionsanstaltens finansiering 2002 föreslås med avvikelse från bestämmelsen i 1 § 1 mom. mervärdesskattelagen att en del av intäkterna av mervärdesskatten för 2002 skall redovisas till Folkpensionsanstalten.

Den andel av mervärdesskatten som redovisas till Folkpensionsanstalten skall begränsas i fråga om såväl tid som storlek. Enligt lagförslaget skall 700 milj. euro av mervärdesskatteintäkterna 2002 redovisas till Folkpensionsanstalten. Av detta belopp skall 500 milj. euro redovisas till folkpensionsfonden och 200 milj. euro till sjukförsäkringsfonden.

2 §. Den andel av mervärdesskatten som tillkommer Folkpensionsanstalten skall redovisas kalendermånadsvis. Varje kalendermånad redovisas 1/12 av det belopp som enligt 1 § i lagförslaget skall redovisas till Folkpensionsanstalten år 2002.

3 §. De månatliga posterna skall betalas till Folkpensionsanstalten vid den tidpunkt som de till Folkpensionsanstalten redovisade beloppen enligt 3 § 4 mom. lagen om skatteredovisning (532/1998) betalas. Enligt 3 § 4 mom. lagen om skatteredovisning skall

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet, och utlåtanden om den har inhämtats hos social- och hälsovårdsministeriet, Skattestyrelsen och Folkpensionsanstalten.

4. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2002 och avses bli behandlad i samband med den.

finansministeriet bestämma betalningstidpunkten. Enligt 2 § finansministeriets beslut om betalningstidpunkten för de belopp som skall redovisas till skattetagarna (758/1998) skall de redovisade beloppen betalas den 28 dagen i varje månad. Om denna dag inte infaller på en bankdag är betalningsdagen följande bankdag. Betalningsdagen infaller dock senast på den näst sista bankdagen i månaden.

4 §. Administrativa åtgärder i anslutning till redovisning och utanordning skall skötas av Skattestyrelsen eller av ett skatteverk som Skattestyrelsen förordnar.

5 §. Paragrafen innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning beträffande verkställigheten av lagen.

6 §. I paragrafen ingår en ikraftträdelsebestämmelse.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2002. Den skall tillämpas på den mervärdesskatt som redovisas till Folkpensionsanstalten för 2002.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 2002

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Utan hinder av vad som i 1 § 1 mom. mervärdesskattelagen (1501/1993) bestäms om mervärdesskattetagare skall enligt bestämmelserna i denna lag till Folkpensionsanstalten 2002 av intäkterna av mervärdesskatten redovisas 700 miljoner euro.
Av det belopp som enligt 1 mom. skall redovisas till Folkpensionsanstalten skall 500 milj. euro redovisas till folkpensionsfonden och 200 milj. euro till sjukförsäkringsfonden.

2 §
Folkpensionsanstaltens andel av mervärdesskatten redovisas kalendermånadsvis. Varje kalendermånad redovisas 1/12 av det belopp som nämns i 1 §.

3 §
De månatliga posterna skall betalas vid den

betalningstidpunkt som de till Folkpensionsanstalten redovisade beloppen enligt 3 § 4 mom. lagen om skatteredovisning (532/1998) betalas.

4 §
De redovisningar som avses i denna lag och de därtill anslutna betalningarna sköts av Skattestyrelsen eller av ett skatteverk som Skattestyrelsen förordnar.

5 §
Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §
Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagen tillämpas på den mervärdesskatt som redovisas till Folkpensionsanstalten för 2002.

Helsingfors den 4 september 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Sauli Niinistö*